Slovensko oslavuje deň materinského jazyka

[14.02.2020; RTVS Jednotka; Správy RTVS; 19:00; Petronela Vavreková / Ľubomír Bajaník]

Ľubomír Bajaník, moderátor: “Ani slovenské deti niekedy nerozumejú základným slovenským slovám. V reportáži povieme príklad. Slovensko sa prvýkrát oficiálne zapojilo do osláv Medzinárodného dňa materinského jazyka. Ten pripadá na 21. februára. V roku 1999 ho vyhlásilo UNESCO na počesť pamiatky bengálskych študentov.”

Petronela Vavreková, redaktorka: “21. februára v roku 1952 demonštrovali v súčasnom hlavnom meste Bangladéša, Dháke, bengálski študenti. Usilovali sa o uznanie svojho materinského jazyka bengálčiny ako druhého oficiálneho jazyka vtedajšieho Pakistanu. Počas demonštrácie ich zastrelila polícia. V roku 1999 sa stal tento deň Medzinárodným dňom martinského jazyka. Do osláv sa prvýkrát zapojilo aj Slovensko.”

Timotea Vráblová, koordinátorka Centra detskej literatúry, **Bibiana**: “Žijeme vo svete technológií a jazyk je pre nás síce komunikačný prostriedok, ale začíname ho vnímať trošku viac technicky. A možno si ani neuvedomujeme, aký dôležitý je materinský jazyk.”

Petronela Vavreková: "Pri príležitosti osláv usporiadal **Medzinárodný dom umenia pre deti Bibiana** konferenciu. Vystúpil na nej aj slovenský spisovateľ Daniel Hevier. O dôležitosti šľachtiť svoj materinský jazyk hovorí pravidelne so študentmi či s učiteľmi na školách. Žiakov motivuje, aby čítali a využívali kritické myslenie."

Daniel Hevier, spisovateľ: “Čo som tak vybadal, že deti veľmi málo hovoria, že veľmi málo komunikujú. A potom, keď už sú nútení niečo vypovedať, niečo štylizovať, tak majú veľké problémy. Ale však to vidíme aj u politikov a u ďalších dospelých.”

Petronela Vavreková: “Autorka literatúry pre najmenších, Gabriela Dittelová, vidí kľúč úspechu napríklad v tom, keď rodičia deťom rozprávky čítajú alebo sami rozprávajú.”

Gabriela Dittelová, spisovateľka: “Úplne inak vnímajú, keď im pustíte nejakú rozprávku a vnímajú ten text, slová rozprávky z nejakého média, ako keď ich vnímajú sprostredkovane od vás.”

Petronela Vavreková: “Autori kníh upozornili aj na problém slovnej zásoby.”

Daniel Hevier: “Deti už nerozumejú základným výrazom, napríklad hruda, a potom sa hneváme, že nevedia rozobrať báseň alebo nevedia prečítať matematický príklad.”

Petronela Vavreková: “Organizátori venovali konferenciu nielen Slovákom, ktorých materinský jazyk je slovenčina, ale aj všetkým etnikám, ktoré tu žijú.”